

Lekce 10

Mnoho tranzitivních infinitivů se objevuje v přednominálních a předosobních stavech (*prenominal and prepersonal states*). Tyto se nazývají *vázané stavy infinitivu (bound states)*.¹ Tak např. **ταῖο** (= ctít/uctívat) se také objevuje jako **ταῖε-** a **ταῖο=**. Vázané stavy umožňují, aby přímý předmět byl přímo sufigován (k) infinitivu bez použití (intervention) předložky.

εκε-ταῖε-νεκειοτε = budeš ctít své rodiče
εκε-ταῖο-ογ = budeš je ctít

(a) Různé kombinace infinitivu s osobním zájmenem (**ταῖο-κ** = ctít tebe). sledují tytéž vzory jako předložky – viz Lekce 6 (*osobní suffixy*).

Existují však dva slovesné vzory, které nemají žádnou paralelu mezi předložkami:

i. předosobní zakončení na **β= λ= μ= ν=** nebo **ρ=** spojující se s osobním zájmenem k vytvoření slabiky (**σοτμετ** *sot* | *met*)

σοτμ= z **σωτῆ** = poslouchat:

σοτμ-ετ	σοτμ-ῆ nebo σοτμ-εν
σοτμ-εκ	σετῆ-θηγῆ
σοτμ-ε	
σοτμ-εϛ	σοτμ-ογ
σοτμ-εσ	

ii. předosobní zakončení na jiné souhlásky

σοπ= z **σωπ** = skrýt:

σοπ-ῆ nebo σοπ-τ	σοπῆ
σοπ-ῆ nebo σοπ-κ	σεπ-θηγῆ
σοπ-ε	
σοπ-ῆ nebo σοπ-ϛ	σοπ-ογ
σοπ-ῆ nebo σοπ-σ	

(b) Alternativně se může používat předložka k označení přímého předmětu (Lekce 8):

εκεταῖο ῆ-νεκειοτε = budeš ctít své rodiče
εκε-ταῖο ῆμο-ογ = budeš je ctít

Ve skutečnosti všechny infinitivy, které mají vázané stavy, připouštějí také **ῆ-/ῆμο=** k označení přímého předmětu.

Konstrukce s přímým předmětem

¹ „Traditionally these are called status absolutus, status constructus, and status pronominalis.“ (CG 167)

Použití nebo nepoužití vázaných stavů nebo předložky \bar{n} -/ $\bar{m}\mu\sigma$ = se řídí Stern-Jernstedtovým pravidlem následovně. (Infinitivy, které nemají vázané stavy se tímto pravidlem neřídí.)

i. Všechny fráze s nulovým členem *musí* být přímo sufigované k přednominálnímu stavu v durativních i nedurativních větách.

$\sigma\kappa\alpha$ - \emptyset $\text{NOBE } \epsilon\text{BO}\lambda$ = on odpouští hříchy
 $\lambda\sigma\kappa\alpha$ - \emptyset $\text{NOBE } \epsilon\text{BO}\lambda$ = on odpustil hříchy

ii. Jinak v *durativních větách musí být přímý předmět značen prostřednictvím \bar{n} -/ $\bar{m}\mu\sigma$ =*. V nedurativní konjugaci je použití vázaného stavu nebo \bar{n} / $\bar{m}\mu\sigma$ fakultativní.

$\sigma\kappa\omega$ $\epsilon\text{BO}\lambda$ \bar{n} - NENNOBE = on odpouští naše hříchy
 $\lambda\sigma\kappa\omega$ $\epsilon\text{BO}\lambda$ \bar{n} - NENNOBE a $\lambda\sigma\kappa\alpha$ - $\text{NENNOBE } \epsilon\text{BO}\lambda$ = on odpustil naše hříchy

iii. Infinitivní doplnění na - (budoucnost) je nedurativní.²

σna - $\kappa\omega$ $\epsilon\text{BO}\lambda$ \bar{n} - NENNOBE a σna - $\kappa\alpha$ - $\text{NENNOBE } \epsilon\text{BO}\lambda$ = on odpustí naše hříchy

Podobně jakýkoliv komplementární infinitiv (ϵ - σOTPI - \bar{q} = vybrat(vyvolit ho) nebo infinitiv jako podst. jméno (PI - σOTPI - \bar{q} = úkon vyvolení ho) je nedurativní.

iv. *Výjimka*. Přímé předměty slovesa $\sigma\gamma\omega\omega$ $\sigma\gamma\epsilon\omega$ - $\sigma\gamma\alpha\omega$ = (= chtít, přát si, toužit, milovat) jsou vždy sufigovány ve všech typech věty, i durativní.

σ - $\sigma\gamma\alpha\omega$ - \bar{r} = on miluje tebe

Následuje seznam všech obvyklých/běžných infinitivů, které mají vázané stavy. (Pro všechny je předložkou přímého předmětu \bar{n} -/ $\bar{m}\mu\sigma$ =.)

1. S dvěma souhláskami (biconsonantal)

$\text{B}\omega\lambda$ = uvolnit, rozvázat, interpretovat	$\text{B}\bar{\lambda}$ -	$\text{B}\omega\lambda$ =
$\text{B}\omega\lambda$ \bar{n} - $\epsilon\text{B}\omega\lambda$ = zničit, odstranit	$\text{B}\bar{\lambda}$ - $\epsilon\text{B}\omega\lambda$	$\text{B}\omega\lambda$ = $\epsilon\text{B}\omega\lambda$
$\kappa\omega\tau$ = stavět, budovat	$\kappa\epsilon\tau$ -	$\kappa\omega\tau$ =
$\text{M}\omega\gamma\rho$ = (s)vázat	$\text{M}\bar{\rho}$ - $\text{M}\epsilon\rho$ -	$\text{M}\omega\rho$ =
$\text{M}\omega\gamma\zeta$ = (na)plnit	$\text{M}\epsilon\zeta$ -	$\text{M}\alpha\zeta$ =
$\text{P}\omega\psi$ = (roz)dělit	$\text{P}\epsilon\psi$ -	$\text{P}\omega\psi$ =
$\sigma\gamma\omega\text{M}$ =jíst	$\sigma\gamma\epsilon\text{M}$ -	$\sigma\gamma\omega\text{M}$ =
$\sigma\gamma\omega\omega$ = chtít, přát si, toužit, milovat	$\sigma\gamma\epsilon\omega$ -	$\sigma\gamma\alpha\omega$ =
$\sigma\gamma\omega\zeta$ = položit na, obsadit	$\sigma\gamma\epsilon\zeta$ -	$\sigma\gamma\alpha\zeta$ =
$\omega\psi$ = číst	$\epsilon\psi$ -	$\omega\psi$ =
$\psi\omega\text{PI}$ = přijmout, koupit	$\psi\epsilon\text{PI}$ -	$\psi\omega\text{PI}$ =
$\zeta\omega\text{PI}$ = skryt	$\zeta\epsilon\text{PI}$ -	$\zeta\omega\text{PI}$ =
$\chi\omega\kappa$ \bar{n} - $\epsilon\text{B}\omega\lambda$ = (na)plnit	$\chi\epsilon\kappa$ - $\epsilon\text{B}\omega\lambda$	$\chi\omega\kappa$ = $\epsilon\text{B}\omega\lambda$

2. S dvěma souhláskami (biconsonantal) s koncovým ϵ

$\kappa\omega\tau\epsilon$ = (o)točit (se)	$\kappa\epsilon\tau$ -	$\kappa\omega\tau$ =

² Pouze na - samo se počítá jako durativní predikát.

ΝΟΥΧΕ = hodit, házet **ΝΕΧ-** **ΝΟΧ=**

3. Se třemi souhláskami (triconsonantal)

ΜΟΥΟΥΤ [mōwt] = zabít	ΜΟΥΤ-	ΜΕΥΤ-	ΜΟΥΟΥΤ=
ΣΟΠ̄ = prosit, utěšit, modlit se	ΣΕΠ̄-		
ΣΩΤ̄ = vybrat, vyvolit	ΣΕΤ̄-	ΣΟΤ̄=	
ΣΦΟΥΖ = shromáždit	ΣΕΥΖ-	ΣΟΥΟΥΖ=	
ΟΥΩΝΖ̄ ̄Ν- ΕΒΟΛ = zjevit	ΟΥΕΝΖ̄-	ΕΒΟΛ	ΟΥΟΝΖ̄= ΕΒΟΛ
ΨΩΩΤ = odříznout, postrádat	ΨΕΤ-	ΨΕΕΤ-	ΨΑΑΤ=

4. Se třemi souhláskami (triconsonantal), třetí je Β Λ Μ Ν nebo Ρ

ΣΩΤ̄ = slyšet	ΣΕΤ̄-	ΣΟΤ̄=
ΤΩΖ̄ = pozvat	ΤΕΖ̄-	ΤΑΖ̄=

5. Počáteční τ, koncový osobní sufix

ΤΟΥΝΟC = probudit, vzbudit	ΤΟΥΝΕC-	ΤΟΥΝΟC=
Τ̄ΝΝΟΥC = poslat (sem), přinést	Τ̄ΝΝΕΥ-	Τ̄ΝΝΟΥC=
ΧΟΥC [τψουc] = poslat (pryč)	ΧΕΥ-	ΧΟΥC=

6. Počáteční τ, koncové ο

Τ̄ΒΒΟ = (o)čistit	Τ̄ΒΒΕ-	Τ̄ΒΒΟ=
ΤΑΕΙΟ = ctít, vzdát čest	ΤΑΕΙΕ-	ΤΑΕΙΟ=
ΤΑΚΟ = zničit	ΤΑΚΕ-	ΤΑΚΟ=
ΚΤΟ [místo τΚΤΟ] reflexivní = vrátit (se)	ΚΤΕ-	ΚΤΟ=
ΤΑΛΟ = zvednout, nasednout, nastoupit	ΤΑΛΕ-	ΤΑΛΟ=
ΤΑΜΟ = učit	ΤΑΜΕ-	ΤΑΜΟ=
ΤΑΟΥΟ = vyslat	ΤΑΟΥΕ-	ΤΑΟΥΟ=
ΤΑΨΟ = (roz)množit	ΤΑΨΕ-	ΤΑΨΟ=
ΧΝΟΥ = žádat, ptát se	ΧΝΕ-	ΧΝΟΥ=
ΧΠΟ = produkovat, plodit, získat	ΧΠΕ-	ΧΠΟ=
ΤΑΖΟ = chytit, dosáhnout, dostat se	ΤΑΖΕ-	ΤΑΖΟ=
ΤΑΖΟ ̄Ν- ΕΡΑΤ= = stát, postavit	ΤΑΖΕ- ΕΡΑΤ=	ΤΑΖΟ= ΕΡΑΤ=
ΤΑΧΡΟ = upevnit, potvrdit	ΤΑΧΡΕ-	ΤΑΧΡΟ=

7. V předosobním stavu poslední slabika obsahuje ω

ΜΟCΤΕ = nenávidět	ΜΕCΤΕ-	ΜΕCΤΩ=
CΟΒΤΕ = připravit	CΒ̄ΤΕ-	CΒ̄ΤΩΤ=
CΟΠC̄ = prosit	C̄ΠC̄-	C̄ΠC̄ΩΠ=
CΟΟΥΝ = poznat	CΟῩΝ-	CΟΥΩΝ=
ΨΤΟΡΤ̄ = rušit	ΨΤ̄Ρ̄Τ̄-	ΨΤ̄Ρ̄Τ̄ΩΡ=

8. V předosobním stavu se objevuje koncové τ=

ΕΙΝΕ = přinést	̄Ν-	̄ΝΤ=
ΜΕ = milovat	ΜΕΡΕ-	ΜΕΡΙΤ=

ϣΙ = vzít, sbírat	ϣΙ-	ϣΙΤ=
ΧΙ = vzít, dostat, přijmout	ΧΙ-	ΧΙΤ=
ΧΙϚΕ = zdvihnout, nadzvednout	ΧϚΕΤ-	ΧΑϚΤ=

9. Předosobní stav končí dvojitou samohláskou

ϚΙΡϚ = dělat	̄ρ-	λλ=
κϞ = položit, klást	κλ-	κλλ=
κϞ ̄Ν ΕΒΟΛ = odpustit (hřích), uvolnit	κλ- ΕΒΟΛ	κλλ= ΕΒΟΛ
ϚϞ = pít	ϚϚ-	Ϛοο=
† = dát	†-	τλλ=
χϞ = říct	χϚ-	χοο=

10. Některá jiná

ϚΖΑΪ = psát	ϚΖΑΪ- ϚϚΖ-	ϚΖΑΪ= ϚλΖ=
τϞΟΥΝ = zdvihnout, nadzvednout	τΟΥΝ-	τϞΟΥΝ=
χΟ = sít	χϚ-	χΟ=

Složené infinitivy jsou ustálené výrazy

†-[∅] ΒΑΠΤΙΣΜΑ = pokřtít (dát-křest)
ΧΙ-[∅] ΒΑΠΤΙΣΜΑ = být pokřtěn (přijmout-křest)

kteřé se skládají z fráze s nulovým členem, která je sufigovaná k přednominálnímu stavu. Zvlášt' běžné jsou ty, které stojí na **̄ρ-** (= dělat, činit), **†-** (= d(áv)at, produkovat) a **ΧΙ-** (dostat, přijmout), i když se vyskytují mnohé jiné. Toto je velmi běžný způsob tvoření.

†-[∅] ϚΒϞ učit (dá(va)t- [∅] učení)
̄ρ-[∅] ΝΟΒΕ hřešit (činit- [∅] hřích)
̄ρ-[∅] ϞΟΡ̄Π předcházet (jednat/konat-jako- [∅] první)
τΑϞϚ-[∅] ΟΕΙϞ hlásat, evangelizovat (množit/násobit- [∅] volání)

Řecké ekvivalenty jsou často denominální slovesa: **̄ρ-[∅] Ζ̄ΜΖΛΛ** = δουλεύειν sloužit (δοῦλος = Ζ̄ΜΖΛΛ). **̄ρ-[∅] ΖΟΤΕ** = φοβείσθαι bát se (φόβος = ΖΟΤΕ). Některé složeniny obsahují *possessed noun* místo fráze s nulovým členem: **τϚΑΒΕ-ΕΙΑΤ=** = učit/ukázat (instruovat-oči-koho).

Některé složené infinitivy, jako celek, mohou mít přímý předmět; předložka užitá k označení takového přímého předmětu se liší od jednoho výrazu k druhému.

†-[∅] ϚΒϞ Νλ-ϣ = učit ho (dávat- [∅] učení [mu])
̄ρ-[∅] ϞΡΕΙΑ ̄ΜΟ-ϣ = potřebovat to (vytvářet- [∅] potřebu [toho])
ΧΙ-[∅] ϚΒϞ ΕΡΟ-ϣ = učit se to (přijmout- [∅] poučení o [tom])

Složené infinitivy učiněné z **̄ρ-** ve významu „mít nebo vykonávat funkci nebo (charakteristickou) vlastnost (čeho)“

̄ρ-[∅] Ζ̄ΜΖΛΛ = sloužit
̄ρ-[∅] ̄ΡΡΟ = kralovat

$\bar{\rho}$ - \emptyset $\chi\omicron\epsilon\iota\varsigma$ = být pánem
 se v durativních větách objevují jako $\omicron^\dagger \bar{\nu}$ - (\omicron^\dagger je stativ odpovídající $\bar{\rho}$ -, ze slovesa $\epsilon\iota\rho\epsilon$)
 $\omicron^\dagger \bar{\nu}$ - \emptyset $\zeta\bar{\mu}\zeta\alpha\lambda$ = sloužit
 $\omicron^\dagger \bar{\nu}$ - \emptyset $\bar{\rho}\rho\omicron$ = kralovat
 $\omicron^\dagger \bar{\nu}$ - \emptyset $\chi\omicron\epsilon\iota\varsigma$ = být pánem

Některé složené infinitivy obsahují určitý nebo přivlastňovací člen. Např.

$\bar{\rho}$ - $\pi\mu\epsilon\epsilon\gamma\epsilon \bar{\nu}$ - = vzpomínat si (dělat-myšlení na)
 $\bar{\rho}$ - $\pi\epsilon\upsilon\mu\epsilon\epsilon\gamma\epsilon$ = vzpomínat si na něho (dělat-jeho-myšlení)

Imperativ a vokativ

Afirmativní imperativ má stejnou formu jako infinitiv (s jeho vázanými stavy).

$\varsigma\omicron\tau\pi$ - $\omicron\gamma$ nebo $\varsigma\omega\tau\bar{\pi}$ $\bar{\mu}\mu\omicron$ - $\omicron\gamma$ = vyber/vyvol si je
 $\varsigma\epsilon\tau\bar{\pi}$ - $\pi\epsilon\iota\lambda\omicron\varsigma$ nebo $\varsigma\omega\tau\bar{\pi}$ $\bar{\mu}$ - $\pi\epsilon\iota\lambda\omicron\varsigma$ = vyber/vyvol si tento lid
 $\tau\alpha\psi\epsilon$ - \emptyset $\omicron\epsilon\iota\omega$ = hlásej evangelium
 $\omicron\gamma\omega\mu$ = jez

Negativní imperativy se tvoří prefigováním $\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - (nebo $\bar{\mu}\pi\omega\rho \epsilon$ -) k infinitivu.

$\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - $\varsigma\omicron\tau\pi$ - $\omicron\gamma$ nebo $\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - $\varsigma\omega\tau\bar{\pi}$ $\bar{\mu}\mu\omicron$ - $\omicron\gamma$ = nevyber/nevyvol si je
 $\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - $\varsigma\epsilon\tau\bar{\pi}$ - $\pi\epsilon\iota\lambda\omicron\varsigma$ nebo $\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - $\varsigma\omega\tau\bar{\pi}$ $\bar{\mu}$ - $\pi\epsilon\iota\lambda\omicron\varsigma$ = nevyber/nevyvol si tento lid
 $\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - $\tau\alpha\psi\epsilon$ - \emptyset $\omicron\epsilon\iota\omega$ = nehlásej evangelium
 $\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - $\omicron\gamma\omega\mu$ = nejez

U deseti sloves existují zvláštní *afirmativní imperativy*. (Jejich negace se tvoří $\bar{\mu}\pi\bar{\rho}$ - + normální infinitiv.)

$\lambda\lambda\omicron$ = (reflexivně) = zastav se (inf. $\lambda\omicron$)
 $\lambda\mu\omicron\gamma$ = přijď (inf. $\epsilon\iota$)
 $\lambda\mu\omicron\gamma$ = [řčeno muži]
 $\lambda\mu\eta$ = [řčeno ženě]
 $\lambda\mu\eta\epsilon\iota\tau\bar{\nu}$ nebo $\lambda\mu\eta\epsilon\iota\mu$ = [řčeno více osobám]
 $\lambda\mu\eta\mu\epsilon$ = přines ($\lambda\mu\eta$ -, $\lambda\mu\eta$ =) (inf. $\epsilon\iota\mu\epsilon$)
 $\lambda\mu\alpha\gamma$ = hled', dívej se (inf. $\mu\alpha\gamma$)
 $\lambda\rho\iota\epsilon$ = dělej ($\lambda\rho\iota$ -, $\lambda\rho\iota$ =) (inf. $\epsilon\iota\rho\epsilon$)
 $\lambda\gamma$ - nebo $\lambda\gamma\epsilon$ - ($\lambda\gamma\epsilon\iota$) = předej, odevzdej (bez infinitivu)
 $\lambda\omicron\gamma\omega\mu$ = otevři ($\omicron\gamma\bar{\nu}$ -) (inf. $\omicron\gamma\omega\mu$)
 $\lambda\chi\iota$ - nebo $\lambda\chi\epsilon$ - ($\lambda\chi\iota$ =) = řekni (inf. $\chi\omega$)
 $\mu\alpha$ - (ale obvykle \dagger , \dagger -, $\tau\alpha\lambda$) = dej (inf. \dagger)
 $\mu\omicron$ nebo $\mu\omega$ = vezmi (bez infinitivu)

Např.: $\lambda\mu\omicron\gamma \epsilon\upsilon\omicron\lambda \zeta\bar{\mu}$ - $\pi\rho\omega\mu\epsilon$ „Vyjdi z toho člověka!“; $\bar{\iota}\bar{\varsigma} \lambda\rho\iota$ - $\pi\alpha\mu\epsilon\epsilon\gamma\epsilon \pi\chi\omicron\epsilon\iota\varsigma$ „Ježíši, vzpomeň si/pamatuj na mně, Pane!“

μα- se nepovinně prefiguje imperativu složených infinitivů tvořených na **†**- (= dá(va)t) a kauzativních sloves třídy **ταειο** (počáteční **τ**, koncové **ο**). Tak **μα-†-σβω** = uč/pouč. **μα-ταειε-πεκειωτ** **μη-τεκμααγ** = cti svého otce a svou matku.

Vokativ musí být vyjádřen jako fráze s *určitým* členem nebo jako osobní jméno. **τεσχιμε** = [Ó] ženo! **πχοεις** = [Ó] Pane! **πανογτε πανογτε** = Bože můj, Bože můj! **μαρια** = [Ó] Marie!

Slovíčka

Další slovesa: náboženství

μογρ (μη- , μορ=) μηρ [†]	(s)/(při)vázat
βωλ (βλ- , βολ=) βηλ [†]	uvolnit, rozvázat, interpretovat
ρ-νοβε	hřešit
ρεφ- (mask. nebo fem.)	někdo, kdo ..., věc, která ...
ρεφ-ρ-νοβε (mask., fem.)	hříšník
κω εβολ (κα- , καλ=) κη [†]	odpustit, uvolnit
σμογ ε- , σμαμαατ [†]	žehnat, velebit
ταειο (ταειε- , ταειο=) ταειηγ [†]	ctít, vzdát čest
ογωφτ η-/ηα=	uctívat, sklánět se před, zdravit
με (μερε- , μεριτ=)	milovat
ωληλ	modlit se
σοπς (σεπς-)	prosit, utěšovat
také σοπςη (σπςη- , σπςωπ=) σπςωπ [†]	
τωρμη (τερμη- , ταρμη=) ταρμη [†]	(za)volat, pozvat
σωτπ (σετπ- , σοτπ=) σοτπ [†]	vybrat si, vyvolit si
τββο (τββε- , τββο=) τββηγ [†]	očistit
* κρινε η-/ημο=	soudit
μηπωλ η-/ημο=	stát se hoden čeho
ταφε- [∅] οειω η-/ημο=	hlásat, kázat

Každodenní život

κωτ (κετ- , κοτ=) κητ [†]	stavět, budovat
ογωμ (ογεμ- , ογομ=)	jíst
σω (σε- , σο=)	pít
χο (χε- , χο=) χηγ [†]	sít, rozsévat
ογωζ (ογεζ- , ογαζ=) ογηζ [†]	položít na, obsadit; přebývat
φωφτ (φετ-/φεετ- , φαατ=) φαατ [†]	odříznout, uříznout, obětovat; (φαατ [†] η-/ημο=) postrádat

Spojky

* τοτε	nato, tehdy, pak
χεκαας nebo χεκας (+ optativ)	takže....., aby...
χε- (+ optativ)	takže....., aby...

xe- (věta, ne optativ)	protože
εψχε-	jestli ³
εψωπε-	jestli
*ουδε nebo *ουτε	ani

Citoslovce

εις-, ειςζηητε	hle! ⁴
*ζαμην	amen

Cvičení

A.

- a. αγ-μορ-ετ.
- b. ἡποῦ-βολ-ε.
- c. ἡπατοῦ-καα-с.
- d. αγ-ταειε-τηγтн̄.
- e. ἡποῦ-μεριг-οῦ.
- f. ἡπατοῦ-сπ̄сωп-к̄.
- g. αγ-ταζм-οῦ.
- h. ἡποῦ-сотп-н̄.
- i. ἡπατοῦ-т̄вво-ї.
- j. αγ-κοг-ε.
- k. ἡποῦ-οῦом-εс.
- l. ἡπατοῦ-χο-οῦ.
- m. αγ-соо-γ.
- n. ἡποῦ-οῦαζ-к̄.
- o. ἡπατοῦ-ψαат-н̄.
- p. ас-μορ-εк.
- q. ἡп̄с̄-βολ-εϛ.
- r. ἡпат̄с̄каан.
- s. астаеiooῦ.
- t. ἡп̄с̄μεριг̄т̄.
- u. ἡпат̄с̄с̄п̄сωп̄қ̄.
- v. астаζм̄н̄.
- w. ἡп̄с̄таζмен.
- x. ἡпат̄с̄т̄ввок.
- y. аскот̄қ̄.
- z. ἡп̄с̄оῦοмен.
- aa. ἡпат̄с̄χοϛ.
- bb. ассоот.
- cc. ἡп̄с̄оῦαζқ̄.
- dd. ἡпат̄с̄ψεгтн̄гтн̄.

B.

Pasáže z Nového zákona

³ supposing that, since, if

⁴ lo! behold! (marks a new moment in narrative)

1. αϑ-ει αϑ-οϰωϑ ρ̄ν-καφαρναυμ⁵. Mt 4,13
2. ν̄-ϑ-να-κω νη-τ̄ν̄ αν̄ εβολ̄ ν̄-νετ̄ν̄-νοβε. Mt 6,15
3. μ̄π̄ρ-κρине χεκαϑ̄ ν̄νεϑ-κρине̄ μ̄μω-τ̄ν̄. Mt 7,1
4. οϰωϑ̄ μ̄-μινε πε πᾱι. Mt 8,27
5. ετβε-οϑ̄ πετ̄ν̄σαϑ̄ οϑωμ̄ μ̄ν̄-ν̄ρεϑ-ρ̄-[∅]νοβε. Mt 9,11 alt.
6. ν̄-ϑ-μ̄π̄ωᾱ μ̄μο-ῑ αν̄. Mt 10,37
7. αμ̄νειτ̄ν̄ ψαρο-ῑ οϑον̄ ν̄ιμ. Mt 11,28
8. βωλ̄ ερο-ν̄ ν̄-τ̄παρaboλh⁶. Mt 13,36
9. ν̄νεϑ-ταειο̄ μ̄-πεϑειωτ̄. Mt 15,6
10. εϑραῑ εχ̄ν̄-τε̄ιπετρα⁷ †-να-κωτ̄ ν̄-ταεκκλhσiα. Mt 16,18
11. π̄βαπ̄τiσμᾱ ν̄-ιωϑαν̄nhc̄ οϑεβολ̄ τ̄ων̄ πε. οϑεβολ̄ ρ̄ν̄-τ̄πε πε χ̄ν̄-οϑεβολ̄ ρ̄ν̄-ν̄ρωμε πε. Mt 21,25
12. ετβε-οϑ̄ βε̄ μ̄πετ̄ν̄-πιστεϑε̄ ερο-ϑ. Mt 21,25
13. τοτε̄ αϑ-κω̄ να-ϑ̄ εβολ̄ ν̄-βαρabbac⁸.
14. ϑ-μ̄π̄ωᾱ μ̄-π̄μοϑ. Mk 14,64
15. τε-σ̄μαμαατ̄ ρ̄ν̄-νεϑιομε. Lk 1,42 alt.
16. εις̄ρη̄ν̄τε̄ γαρ̄ †-να-ταϑε-[∅]οειω̄ νη-τ̄ν̄ ν̄-οϑνοβ̄ ν̄-ραϑε. Lk 2,10
17. α-σ̄μ̄εω̄ν⁹ δε̄ σ̄μοϑ̄ ερο-οϑ. Lk 2,34
18. ϑ-με̄ γαρ̄ μ̄-π̄εν̄ζεο̄noc. Lk 7,5
19. οϑ̄ τε. αϑω̄ οϰωϑ̄ μ̄-μινε̄ τε̄ τε̄ις̄ριμε. οϑρεϑ-ρ̄-[∅]νοβε̄ τε. Lk 7,39 alt.
20. βωκ̄. ταϑε-[∅]οειω̄ ν̄-τ̄μ̄η̄τ-ερο̄ μ̄-π̄νοϑτε. Lk 9,60
21. παειωτ̄̄ λι-ρ̄-νοβε̄ ε-τ̄πε̄ αϑω̄ μ̄-πεκ̄η̄το̄ εβολ̄. Lk 15,18
22. μ̄πατε-ταοϑ̄νοϑ̄ ει. Jn 2,4
23. ... poslal svého syna ne χε-εϑε-κρине̄ μ̄-π̄κοσμοϑ̄ αλλᾱ χεκαϑ̄ ερε-π̄κοσμοϑ̄ οϑχᾱῑ εβολ̄ ρ̄ιτοοτ-ϑ̄. Jn 3,17
24. μεϑ-εῑ ψα-ποϑοειν̄. Jn 3,20
25. μ̄ν̄-προφη̄τ̄hc̄ ταεῑηϑ̄ ρ̄ραῑ ρ̄μ̄-πεϑ†με.¹⁰ Jn 4,44
26. πειωτ̄ γαρ̄ με̄ πω̄ηρε̄ αϑω̄ ϑ-τ̄σαβο¹¹ μ̄μο-ϑ̄ ε-ϑωβ̄ ν̄ιμ. Jn 5,20
27. παοϑοειω̄ μ̄πατ̄ϑ̄-ει. Jn 7,6
28. μ̄π̄ϑ̄-οϑωμ̄ οϑδε̄ μ̄π̄ϑ̄-σω. Sk 9,9
29. τετ̄ν̄-μ̄π̄ωᾱ μ̄-π̄ων̄ϑ̄. Sk 13,46
30. τενοϑ̄ βε̄ εις̄ρη̄ν̄τε̄ †-μηρ̄ ρ̄μ̄-πεπ̄να. Sk 20,22 alt.
31. αν̄-βωκ̄ εϑοϑ̄ν̄ ε-π̄η̄ῑ μ̄-φιλιπ̄ποϑ̄¹² π̄ρεϑ-ταϑε-[∅]οειω̄. Sk 21,8
32. ν̄νηεν̄-οϑωμ̄ οϑδε̄ ν̄νηεν̄-σω. Sk 23,12
33. αϑ-ρ̄-νοβε̄ αϑω̄ σε-ψαατ̄ μ̄-πεοοϑ̄ μ̄-π̄νοϑτε. Řím 3,23 alt.
34. μ̄ν̄-αγαθ̄ον̄¹³ οϑη̄ϑ̄ ν̄ρη̄τ̄-[∅]. Řím 7,18
35. ν̄τ̄μ̄η̄τερο̄ γαρ̄ αν̄ μ̄π̄νοϑτε̄ πε̄ οϑωμ̄ ρ̄ισω. Řím 14,17
36. τετ̄ν̄ρ̄-νοβε̄ επ̄εχ̄ς. 1Kor 8,12
37. μαρεϑ̄ωᾱηᾱ χεκααϑ̄ εϑεβωλ̄. 1Kor 14,13
38. αν̄ϑεν̄τε̄ιμ̄ινε̄ ον̄. 2Kor 10,11

⁵ Kafarnaum – název města.

⁶ podobanstvo.

⁷ πέτρα = skála

⁸ Barabáš.

⁹ Simeon.

¹⁰ †με = ves, dědina, obec

¹¹ τσαβο = učít, poučovat // ukázat

¹² Filip

¹³ αγαθος αγαθον =dobrá osoba/věc

39. ἄπιστος ἄλλοι παρὰ¹⁴ ἄποστολος. 2Κορ 11,5
40. φατῶν γὰρ ζήτησατε ἄπιστοι μὴ περῆναι. 1Τιμ 4,5 alt.
41. ἄπιστοι ἄπιστοι μὴ ἀν. 2Τιμ 2,9
42. μαροῦστος ἀπ. Žid 1,6
43. οὐπιστος περὶ ἄλλοι περὶ ἄλλοι ἐπεὶ ἐβόλῃ ἄπιστοι. 1Jn 1,9

¹⁴ L 7.